

Offentliggjort d. 17. september 2016

Indsamlinger – er gaven skattefri? ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Nogle gange ses, at alle gode kræfter samles om hjælp til enkeltpersoner, der har været udsat for ulykker eller sygdom. En indsamling til fordel for den hårdt sårede betjent fra Christiania-skyderiet har på denne måde udviklet sig fra en indsamling blandt kollegaer til en offentligt kendt indsamling.

I kølvandet på en sådan indsamling melder sig spørgsmålet om beskatningen af de indsamlede midler. Typisk ligger det jo udenfor donorerens forudsætninger, at væsentlige dele af de indsamlede beløb skulle tilfalde Skat. Og modtageren vil i sagens natur have behov for, at de indsamlede beløb fritages for skat.

I dansk skatteret gælder den grundlæggende hovedregel, at gaver skal beskattes hos modtageren. Som udgangspunkt skal en gave beskattes som anden personlig indkomst, dvs. med op til højeste marginale beskatning. Er der tale om gaver indenfor den nære familie, betales der ikke indkomstskat, men derimod den noget lavere gaveafgift.

Det gælder dog flere undtagelser til reglen om skattepligt af gaver. F.eks. er en række hædersgaver og -priser skatte- og afgiftsfri for modtageren.

En anden undtagelse drejer sig om skattefritagelse vedrørende indsamlede midler.

Offentliggjort d. 17. september 2016

Indsamlinger

Gaver, der er fremkommet gennem indsamlinger, vil således kunne være skattefri. Men en række betingelser skal være opfyldt:

For det første kræves, at gaven kan karakteriseres som:

- En gave, der har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester,
- En gave, der er ydet i anledning af modtagerens alvorlige sygdom eller tilskadekomst, eller
- En gave, der er ydet til personer, der har været udsat for en ulykke, forbrydelse eller katastrofe, eller til disses efterladte.

For det andet er det en betingelse, at gaven stammer fra indsamlede bidrag. Denne betingelse indebærer, at indsamlingen er organiseret indenfor en vis større kreds. Et gavebeløb betragtes som indsamlet, ikke alene hvor indsamlingen henvender sig til offentligheden, men også hvor den finder sted f.eks. blandt personalet i en institution eller virksomhed. Omvendt bevirker den omstændighed, at to eller flere personer har slået sig sammen om at yde en gave, ikke, at gaven kan siges at være tilvejebragt ved indsamling af bidrag.

For det tredje kræves, at gaven er oppebåret én gang for alle. Går løftet om at yde en gave ud på, at gavegiveren yder en række løbende årlige understøttelser, er gaven ikke omfattet af skattefritagelsen.

For det fjerde er det en betingelse, at gaven ikke har karakter af en ”løn” eller en betaling for en ydelse. Baggrunden herfor er, at det ikke skal være muligt ”at konvertere skattepligtige arbejdsydelser eller lignende” til et skattefrit beløb.

Endelig er det et krav, at indsamlingen ikke er sket på modtagerens initiativ.

Samtlige disse betingelser skal være opfyldt for at opnå skattefrihed.

Offentliggjort d. 17. september 2016

Eksempler på skattefrihed.

Der er ikke overvældende mange eksempler på, at reglen har været i brug.

Et af de mere kendte tilfælde var en sag fra 2004, hvor forældrene til en pige med en hjerneskade forespurgt skattemyndighederne, om deres pige ville være skattefri af indsamlede midler, der skulle anvendes til en særlig behandling i USA. Da pigen – der var 4 år – naturligvis ikke selv kunne rejse til USA, ønskede forældrene også en afklaring af, hvorvidt de ville være skattepligtige af den del af gaven til deres datter, som blev anvendt til deres rejse- og opholdsomkostninger i forbindelse med datterens behandling i USA. Forældrene påtænkte selv at tage initiativ til indsamlingen.

Efter skattevæsenets opfattelse kunne pigen modtage de indsamlede bidrag skattefrit. Også den del af de indsamlede midler, som skulle anvendes til forældrenes rejse- og opholdsomkostninger i forbindelse med pigens behandling i USA, var skattefri.

Som et andet eksempel kan nævnes en sag, hvor Skat tilkendegav, at et indsamlet beløb, der skulle bruges til en kræftsyg kvindes hospitalsbehandling i Tyskland, var skattefrit for den kræftsyge kvinde.

Ligeledes kan nævnes en sag, hvor et indsamlet bidrag til en idrætsudøver, der var blevet handicappet, var skattefrit for den pågældende.

Generelt viser praksis, at Skat ser velvilligt på disse sager.

Indsamling til betjenten

Lige nu samler interessen sig om indsamlingen til den hårdt sårede betjent fra Christiania-skyderiet.

Denne indsamling begyndte efter oplysninger i pressen som en indsamling blandt betjentens kollegaer, men siden kom der bidrag også fra offentligheden, bl.a. fra fodboldklubber og skytteforeninger. Interessen oplyses at have været meget stor.

Offentliggjort d. 17. september 2016

Formanden for Københavns Politiforening, Michael Møller, oplyste i sidste uge, at indsamlingen har til formål at gøre den kommende tid lettere for betjenten og hans kæreste. Indsamlingen skal således sikre den bedst mulige genoptræning til betjenten og bringe familien gennem den næste tid.

Der er efter min bedste opfattelse næppe meget tvivl om, at i hvert fald betjenten selv kan modtage de indsamlede midler skattefrit. En af initiativtagerne til indsamlingen har oplyst til pressen, at man har fået en melding fra Skat om, at det godt kan lade sig gøre at udbetale nogle penge meget snart. Formentlig er der tale om en positiv melding fra Skat om, at betjenten kan modtage midlerne skattefrit,

Hvordan sikres skattefrihed

Er man i tvivl om de skattemæssige forhold ved en indsamling, kan man altid anmode Skat om et bindende svar på spørgsmålet om beskatning. Dette kan ske såvel før indsamlingen startes som efter indsamlingen er afsluttet. Et forudgående bindende svar kan dog i sagens natur kun opnås, hvis selve indsamlingen er planlagt – og ikke udvikler sig spontant.

Ydes gaven til et bestemt formål, f.eks. til en bestemt operation i udlandet, vil de skattemæssige forhold i sagens natur kunne være afgørende for, om der er indsamlet det fornødne beløb.

— o —

s